

NAUJIENOS

Library of Congress
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

VISŲ LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS UŽ TAUTOS LAISVĘ

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest
Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
Haymarket 1-6100
Over One Million Lithuanian
In The United States

VOL. LXVIII

Price 25c

Šeštadienis-pirmadienis — Saturday-Monday, August 29-31, 1981

Nr. 166

JAV PATARĖ ŠIAURĖS KORĖJAI NESAUDYTI

JURGĖLA AIŠKINA AMERIKIEČIAMS APIE MILAŠIAUS GIMTINĘ

Dienraštis Washington Post (1981 liepos 7) išspausdino K. R. Jurgėlos laišką apie Česlovo Milašiaus kilmę. Pagyres Book World priede birželio 14 d. paskelbtą profesorius Haroldo B. Segelio straipsnį apie Nobelio literatūrinės premijos laureatą, Jurgėlą pareiškia nesutinkant su jo terminu "senosios Lenkijos Respublikos daugiatautės Lietuvos sritis". Anot Jurgėlos, "1569 m. Liublino sutartimi įsteigta dvilypė Respublika vadinosi Lenkijos Karalijos ir Lietuvos Didžiosios Kunigaikštijos Respublika (Communis Res Publica Regni Poloniarum et Magni Ducatus Lituaniae). Ji neturėjo bendros ar "federalinės" valdžios, jos karinės pajėgos ir teisinės sistemos buvo atskiros, etc. Terminas "Lenkijos Respublika" tegali reikšti moderniąją Rzeczpospolita Polska, o ne buvusią Lenkijos-Lietuvos Konfederaciją, nepaisant Lietuvos visuomenės, ar bent jos viltinčių sluoksnių, 18-o ir 19-o šimtmečiais giliai padakijusios polarizacijos".

Jurgėla priduria, kad Česlovas Milašius gimė etniniu atžvilgiu lietuviškoje srityje. "Jo artimas giminaitis, didysis prancūzų poetas Oscaras Lubiaz Milos, gimė Baltarusijoje, Mūhylevo srityje. Nežinant to, jis ilgus metus buvo Lietuvos diplomatinis atstovas Prancūzijoje. Antro vertus, pirmasis "Lenkijos" prezidentas buvo Gabriel Narutowicz, kurio brolis Stanislovas buvo vienas Lietuvos Nepriklausomybės Atstatymo Deklaracijos signatarų. Su šia Deklaracija užsibaię Lietuvos dalyvavimas dvilypėje Lenkijos-Lietuvos Respublikoje. Net J. Pilsudskio brolis Stanislovas buvo Lietuvių Sąjūros Komiteto Šveicarijoje narys. Pilsudskiai šiek tiek kalbėjo lietuviškai."

"NERAMI MĀSKVOS IMPERIJA"
"Nepriklausomybės geismas gyvas visose trijose buvusiose Pabaltijio respublikose: Estijoje, Latvijoje ir Lietuvoje", Christian Science Monitor skiltyse rašo Joseph C. Harsch. Anot jo, paviršiuje Sovietų Sąjungos ir jos satelitų gyventojai atrodo laimingi, bet tikrovėje "nuolat reikiasi rezistencija, nukrypimai ir disidentizmas". Harsch pamini demonstracijas

PARDUODAMOS WIEBOLDT KRAUTUVĖS ČIKAGOJE
Wieboldt krautuvų vadovybė pradėjo derybas parduoti savo krautuvės Čikagoje. Norima gauti po \$8 už akciją. Pirkėjai Julius ir Edmond Trump, Bond Industries savininkai, neseniai nupirko Marshall Field & Co. parduotuvę už \$10 milijonų.

KALENDORĖLIS
Rugpjūčio 29: Sabina, Nadinė, Gardenis.
Rugpjūčio 30: Rožė, Augūna, Vesta Bytautas.
Rugpjūčio 31: Raimundas, Vilmantė, Dangerutis.
Saulė teka 6:11, leidžiasi 7:30. Oras debesuotas, liū.

Jimmy Carter, buvęs prezidentas, atsisveikino su Kinijos valdžios atstovais ir išvyko į Sanchajų, kur tikisi pamatyti, kaip kiniečiai gyvena.

Platelių ežero pakraštys

LENKAI NUTARĖ NESTREIKUOTI, BET TARTIS MAISTO REIKALAIS

SOLIDARUMO UNIJA REIKALAUJA TEISIŲ PARTIJOS IR VYRIAUSYBĖS SPAUDOJE

VARSUVA (AP). — Padidinus duonos kainą keturgubai ir sumažinus mėnesinę mėsos normą, Solidarumo unija pagrasino generaliniu streiku visame krašte. Streikas buvo numatytas pradėti penktadienį 10 val. Vyriausybė pažadėjo kainų nekelti ir tuo reikalu tartis su unijos vadovybe, kuri sutiko nestreikuoti. Tačiau Radomo mieste, 60 mylių į pietus nuo Varšuvos, antradienį paskelbė dviejų valandų viešutinį tranzito streiką, reikalaujanti vyriausybę atlyginti nukentėjusiems nuo 1976 m. maisto bei neramumų dėl tada pakeltų maisto kainų. Buvo taip pat grasinama, iškelbti generalinį streiką visoje provincijoje. Ketvirtadienį vyriausybė sutiko tartis ir derėtis dėl kompensacijos sužeistiems ar atėjusiems iš darbo asmenims. Be abejojimo, visa tai rėšasi su dabartiniu maisto kainų pakilimu ir jo trūkumu.

Labai svarbiu dalyku laikoma Solidarumo reikalavimas naudotis valstybės tvarkoma žinių tarnyba — spauda, radiju ir televizija. Tačiau pradžioje pasitarimai nieko gero ir pozityvaus nedavė. Abi pusės višai pakaltind viena kitą propagandos darymu ir žmonių klaidinimu. Solidarumo kalbėtojo pareiškimu, vyriausybės spaudos atstovas Jerzy Urban sakė, kad neturįs laiko penktadienio posėdžiui. Manoma, kad pokalbiai tęsis šeštadienį. Kompartijos sekretorius Stanislaw Kania pareiškė įsitikinimą, kad vyriausybė neišleis monopolio iš savo rankų ir neišleis niekam paralyžuoti komunikacijos sistemos. Jei reikės, tai vyriausybė skels spautuvinių streikus, taip pat sustabdyt radijo ir televizijos veikimą.

Solidarumas pakaltino partiją ir vyriausybę kurstymu visuomenės ir kėlimu vietinių streikų. Sakysim, rugpjūčio 18 d. Olsztyn miesto spautuvininkai pradėjo streiką, atsisakydami spausdinti kompartijos laikraštį. Tokie streikai kenkia Solidarumo unijos vienybei. Laikė 10 dienų buvo numatytas spautuvininkų streikas, bet jis nevyko, jei Olsztyno spautuvininkai streikuos. Solidarumo unijos pareigūnai Jacek Kuron ir Bogdan Lis, kalbėję su streikuojančiais dvi valandas, įneptikino nutraukti streiką.

ISKĖLĖ VIENĄ ANDREA DORIOS SEIFA
MONTAUK, N.Y. — Anksti penktadienio rytą namams pavyskio prieiti prie Andrea Doria laivo Romos banko seifo, iškelti jį į paviršių ir atvežti į šią vietovę.

Seifas pragulėjo vandenyje 25 metus. Manoma, kad jame sudėtos brangenybės yra vertos daugiau negu milijonas dolerių. Prieš atidarant seifą, nori atlikti visus formalumus, kad paskui dėl to nerėkėtų bylinėtis teisme.

Tame pačiame laive yra dar kitas seifas, kurį naudojo laivo vadovybė. Ten buvo sukrauti laivo dokumentai.

INDIJA GAVO SOVIETŲ LEKTUVŲ
NEW DELHI. — Sovietų valdžia davė Indijai visą Migų eskadrilę. Mig-25 skaitomi patys geriausi Sovietų lėktuvai.

Pakistanas gavo iš JAV F-18 lėktuvus, bet Indira Gandhi pareiškė, kad jos nupirkti lėktuvai žymiai padės Indijai, nes rusiečiai aukščiau pakyla, nors Pakistanas isigytieji yra galingesni.

Premjerė I. Gandhi vistik ne-manė, kad Pakistano kariai pradėtų kovas prieš Indiją.

— Penktadienį aukso uncija kainavo \$416.

AMERIKOS LAKŪNAI, KAIP LIBIJOJ, GALI ŠAUTI Į ŠOVIKUS

JAV LEKTUVAS NEBUVO ISKRIDĖS
Į ŠIAURĖS KORĖJOS ERDVĘ

SANTA BARBARA, Calif. — Šiaurės Korėjos karo vadovybė privalo žinoti, kad Amerikos lakūnai, kaip ir Libijoje, gali šauti į šovikus, — pareiškė prezidento patarėjas Edwin Meese III. Prezidento Reagano patarėjas vakar dalyvavo čia vykusiame Saugumo tarybos narių pasitarime.

Patarėjas Meese nėjo į smulkmenas, bet jis padarė rimtą išsijimą Šiaurės Korėjos vyriausybei ir karo vadams.

Pietų Korėjos karo vadovybė paskelbė, kad Amerikos žvalgybinis lėktuvas tikrino š. Korėjos karo jėgų judėjimą, bet nebuvo įskridęs į š. Korėjos erdvę. Šiame JAV karo pranešime, paskelbtame Pietų Korėjoje, nepasakyta iš kur trečiądienį buvo pakilęs žvalgybinis JAV lėktuvas.

Ta pačia proga oficialiai paskelbta žinią apie vakar minėtą žvalgybinį lėktuvą SR-71. Šis lėktuvas yra grynai žvalgybinis, visai neginkluotas. Jeigu ir norėtų atsisiaudyti, tai negali. Jis gali nurodyti kitiems lėktuvams, kur surasti lėktuvus puolikus. Jis turi du galingus sprausminius Pratt & Whitney motorus. Jo sparnai yra 55 pėdų ir 7 colių pločio, jis yra 107 pėdų ir 5 colių ilgio ir 18 pėdų ir 6 colių aukščio.

Kada jis pakyla 78,000 pėdų aukštumon, tai jis gali skristi du kartus greičiau negu balzas. Jis gali skristi 3,000 mylių greičiu ir per vieną valandą patikrinti 60,000 ketvirtinių mylių. Jis gali iškilti iki 80,000 pėdų aukštumon ir aukščiau, jeigu yra reikalo.

SR-71 yra nepaprastai greitas lėktuvas, bet jis neturi ginklų. Jis pastatytas tiksliai žvalgybos tikslams. Lakūnai jį vadina Juodąja Paukšte.

Jeigu priešas bandytų šauti į Juodąją Paukštę, tai SR-71 turėtų nurodyti kitiems JAV lėktuvams, kas ir iš kur buvo į jį paleides šūvius.

NORI PAKENKTI AMERIKOS AVIACIJAI
OTTAWA, Can. — Kanados aerodromų kontrolieriai, norėdami padėti Amerikoje streikuojantiems aviacijos kontrolieriams, nutarė neįsileisti JAV lėktuvų į Kanadą. Jie nenori streikuoti, bet sugalvoja kitą būdą, kuris pateisintų jų tikslus. Jie tvirtina, kad skridimas JAV transporto lėktuvais yra nesaugus, todėl jie praše Kanados vyriausybę neįsileisti į Kanadą keleivinių JAV lėktuvų.

Kanados vyriausybė, išsklausius kontrolierių pageidavimą, patarė, tokį skundą užmiršti. JAV lėktuvų uždraudimas atmetų didelius nuostolius Kanadai.

— Prezidentas Reaganas patenkintas sekretoriaus A. Haig vedama užsienio politika.

ANTRASIS KELIAUTOJAS SKRIEJA Į URAGĄ
PASADENA, Calif. — Antrasis Keliautojas jau pasitraukė nuo Saturno ir skrieja į Uragą, bet iki šio meto mokslininkai dar ne išaiškino, kodėl negalima sukurti jo foto aparato.

Mokslininkai žino, kad Keliautojas turėjo praskirti po 600 mylių erdvės rūką. Spėjama, kad to rūko mažos dulkelės užgulė ant kameros sukinėjančių sraigčių. Tos įvairaus dydžio dulkelės galėjo sustabdyti kameros sukinėjimą. Ketvirtadienį atrodo, kad foto kamera sekasi kiek lengviau, pakreipti, bet vėliau nustatyta, kad ji neveikia laisvai, kaip turėtų veikti.

Jeigu komunistai dar kartą pulytų Pietų Korėją, tai amerikiečiai pajęgtų įsiveržėlius su laikyti.

— Amerikiečiai nemano, kad Libija nutrauktų naftos pardavimą JAV-ems, nes tuo Libija pati daugiau nukentėtų.

George Bush

Viceprezidentas George Bush nepatenkintas, kad jis, nuvykęs į Pekiną, nepajėgė kiniečių įtikinti apie Amerikos norą turėti gerus santykius su Kinijos vyriausybe.

"AŠ NIEKAD NEUŽMIRŠTU LIETUVOS REIKALŲ"

(Clevelando lietuvių pokalbis su dviem JAV Kongreso nariais)

Nors Clevelandas jau senokai nebepatiria lietuvių organizacijų centrų, tačiau jūdi visuomenė yra aktyvi ir kultūrinėje ir politinėje veikloje.

Štai rugpjūčio 16 d. popietę keliolika kviestinių lietuvių susitiko su dviem kongresmenais ir pasikeitė mintimis daugiausia pavergtąją Lietuvą neįsivaizduojant.

Kongresmanai — Dennis Eckart, atstovaujantis Euclidą ir kai kurias kitas Clevelando priemiestis ir Steve Gunderson, atstovaujantis trečiąjį Wisconsiną. Eckart — jaunas, miestietis, gerai susipažinęs su tautinėmis Clevelando grupėmis, demokratas. Gunderson — jaunas, atstovaujantis daugiausia ūkininkų rajoną, susidedantį jau iš gerokai suamerikonejusių norvegų ir kiek mažiau lenkų, respublikonas. Abu pirmus metus kongrese. Abu šviesūs, išsismokslinę, moką kalbėti ir klausyti vyrai.

Jie susipažino ir susidraugovo pirmomis dienomis Washingtono. Suprato, kad juodu jungia nemaža ryšys, bet yra ir didelių skirtumų, šiems mažinti ir įsigyti patirties sutarė vienas pas kitą pasisvečiuoti.

Šių metų gegužės mėnesį Clevelandietis Eckart praleido tris dienas su ūkininkais Wisconsin, o dabar Gunderson — 3 dienas Clevelando didmiestyje. Abiejų dienotvarkės buvo kupinos susirinkimų, posėdžių, pietų, vakarienų, pasitarimų ir t. t. Abu kongresmanai yra patenkinti galėję susipažinti su skirtingomis problemomis skirtingose Amerikos dalyse. Abu sako pasimokę iš vienas kito ir, svarbiau iš vienas kito distrikto žmonių.

Eckart taria dabar geriau suprantą ūkininkų gyvenimą, jų ekonomines ir kitokias problemas; gi Gunderson sakosi aiškiau matęs didmiestį problemą, skirtingą kultūrų grožį ir svarbą, jų bendradarbiavimą, miestų ekonomiką ir pan.

Šitokia tad proga su abiem kongresmenais gražiai išpuoštoje Lietuvių namų valgykloje ir susitiko būrelis Clevelando lietuvių. Į čia jie buvo sukvietę Clevelando lietuvių demokratų vado Jono Nasvyčio, kuris nepraleidžia progos JAV politiką tarpe kelti pavergtos Lietuvos bylą ir jungti juos į kovą už ne-

pasiduodančius brolius lietuvius pavergtose tėvynėse.

Po trumpo Nasvyčio sveikinimo, pokalbiui toliau vadovavo jo dukra Vilija, labai šauniai ir gūviai bei sąmoningai svečiams pristatydamas susirinkusius ir vadovaudama diskusijoms.

Pirmuoju kalbėjėsi Algirdas Kasulaitis pasidžiaugė žmogaus teisių klausimo pastatymu prezidento administracijos metu ir nuogastavo, kad žmogaus teisės, kaip svarbus, principinis Amerikos laisvės elementas prezidento administracijos yra lyg nuslėgtas į parastę, tiek iš esmės, tiek kaip užsienio politikos sudedamoji dalis. Klausėjas prašė svečių pasisakyti tuo reikalu apskritai ir specialiai kokios nuotakos žmogaus teisių reikalu dabar yra kongrese. Kartu klausė ką jėdu, o ir apskritai kongresas daro pagalbą Vytautui Skuodžiui, nekaltai įkalintam bolševikiniam kalėjime. Juk jis yra amerikietis, gimęs Chicagoje ir nutestas už vykdymą savo žmogaus teisių — kalbėti tiesą ir veikti prieš melą ir priespaudą.

Kongresmanas Gunderson atvirai prisipažino, kad užsienio reikaluose jis esąs labai mažai patyręs ir todėl specifiniai klausimai jam sunkūs atsakyti. Kas liečia prez. Reagano nusistatymą žmogaus teisių klausimu, jis trumpai patvirtino administracijos nusistatymą: esą tyli akcija atsižvelgianti geresnių rezultatų, sankcijos dėl nukrypimų žmogaus teisių srityje turi atspindėti kito krašto santykį su Amerika (anksčiau griežtesnės sankcijos dažnai buvo taikomos Amerikos draugams, o švelnesnės priešininkams) ir t. t.

Kongresmanas Eckart sakė, jog jis irgi yra susirūpinęs šios administracijos nusistatymu, bet džiaugiasi, kad kongrese yra visai eilė respublikonų, kurie nenuilstamai dirba šioje srityje kartu su demokratais. Eckart mano, kad esmė pakitimas žmogaus teisių gynimo srityje bus mažesnis negu dabar gali atrodyti.

Eckart pareiškė, kad jis yra gerai susipažinęs su Vytauto Skuodžio byla ir tuo reikalu kalbėjęs su valstybės sekretorium liepos viduryje. (Kongresmanas Eckart yra Atstovų Rūmų Užsienio Reikalų Komiteto narys — bylą ir jungti juos į kovą už ne-

Vilniaus centrinė gatvė

trys savaitės — susitinka su valstybės sekretorium pusrytiniam posėdžiui).

Eckart pabrėžė, kad tu pokalbių metu "aš niekuomet neužmirštu Lietuvos reikalų". Jis pridūrė, kad specialiai Skuodžio reikalui sekr. Haig prižadėjo duoti jam (Eckart) atsakymą ("a more definitive response") po Darbo dienos.

Dr. Augustinas Idzelis paklausė kongresmanų apie JAV kviečių pardavimą Sovietų Sąjungai ir tokios prekybos svarbą apskritai (turint galvoje ir Kanados bei kitų Vakarų valstybių prekybą).

Gunderson pareiškė, kad jis pritaria tuo reikalu administracijos politikai, nes jis žvelgia į šią problemą visų pirma iš savo atstovaujamo žmonių ekonominių interesų taško. Eckart nesutiko, nors ir jis tarė, kad maisto ištekliai neturėtų būti JAV užsienio politikos įrankiu.

Algis Rukšėnas iškėlė Laisvosios Europos Radijo (Laisvės Radijo) klausimus nuogastaudamas, kad norima tų radijo stočių svarbą ir galią sumenkinti mažinant transliacijų skaičių, perkeltiant jų veikimą iš Europos į Ameriką, mažinant biudžetą ir t. t.

Eckart pareiškė, kad jis ir su tuo klausimu yra susipažinęs; yra dejes pastangų; žinąs, kad viceprez. Bush yra už tų radijo stočių tolimesnį netrukdomą veikimą, etc. Eckart manąs, kad jienis (kongreso narių grupė už radijus) pavyks visą reikalą pa-

sukti į gerąją pusę.

Viesnagės proga abiem Lietuvos ir lietuvių draugams buvo įteikta po knygą — A. Rukšėno "A Day of Shame", kurią čia pat esantis autorius autografavo. Kongresmanas Gunderson tarė, jog jau anksčiau esąs apsisprendęs rudenį praleisti atostogų praleisti rytuose ir nieko nedaryti, išskyrus skaityti. Dabar gi žinąs ir kokią knygą skaitysiąs). (Kaip žinia ši knyga dabar yra privaloma lektūra Pakrančių Apsaugos Akademijos kariūnams aspirantams).

Baigdamas jis taip pat pažadėjo visokeriopą pagalbą Lietuvai ir lietuviams. Lietuvių Klubo pirm. Z. Dučmanas šia proga jį pakėlė klubo garbės nariu. Eckart jau tokiu nariu yra.

Pokalbyje dar dalyvavo teisėjas O'Bell su žmona, Regina Nasnienė, teis. Donal Mull su žmona, Algis Matulionis, John De-Righter, p. Idzelienė, Romas Brižius, p. Rukšėnienė ir kt.

(Iš Dirvos)

• Bus dantys, kurie duoną suvalgys.

NERA NEI TRAKTORIŲ NEI ARKLIŲ

"Valstiečių laikraščio" skaitytojai siūlo, kad prekybinės organizacijos greičiau parūpintų sodybiniam ūkiui pritaikytų traktorių, kuriuos pradėjo gaminti Minsko, kai kurios šalies traktorių gamyklos, nes...

"Reikia į pastogę sugabenti šieną, o nėra kuo", — guodžiasi Jonavos rajono "Neries" kolūkio šaltkalvis tekintojas P. Akmenskas.

"Kolūkyje mažai arklių, derliaus dorojimo metų užimti traktoriai, transporto priemonės", — rašo redakcijai ir Lazdijų rajono "Spartuolio" kolūkio kolūkiečiai.

O grupė Šakių rajono "Paryžiaus Komunos" kolūkio Pliešniškių gyvenvietės kolūkiečių nusiskundė, kad sunku pristatyti atliekamą pieną, nes kelias apleistas, juo negalima nei išvažiuoti, nei privažiuoti. "Ant nugaros tempti pieną tokiu keliu ne kiekvienas gali", — rašė kolūkiečiai.

(Iš Europos Lietuvių)

UPELIS

Prie upelio piemu liūdnai dainavo;
Jis savo nelaimę apgaillavo:
Mylimo ėriuko upėje neteko.
Išgirdęs jo dejonę, upelis upei sako:
"Tu, besote! Kas būtų, jei dugnas tavo
Būt atviras visiems, kaip mano,
Ir kiekvienas matytų tavą dugnė
Visas aukas, kurios vis pūna ten dumblyje?
Tu turėtum žemės gėlmę iš gėdos pasislėpti
Ir tamsioje bedugnėje kentėti.
Manding, jei likimas man nusišypsotų
Ir tiek daug vandens man dovanotų,
Tai, virtęs pažiba gamtos,
Nei vištai nedaryčiau aš skriaudos.
Tyliai mano vandenys tekėtų,
Nei gryčių, nei laukų jie neužlietų;
Mane garbintų krantai,
Pagyvėtų slėnis ir miškai,
Bet nuo jų nepavygčiau nei šapelio;
Daryčiau tik gerą ant savo kelio.
Nesukeldamas nelaimių ir vargų,
Tekčiau sau ramiai iki jūros tolimos krantų.
Svarus ir nesudrumsta net smarkaus vėjo".
Taip upelis sakė ir tuo tikėjo.
Na, ir ką gi? Nei savaitės neužtruko,
Kai didelis debesis tenai pratrūko.
Vandens kiekis upelis upei tuoj prilygo.
Bet ak, kur ramus upelis tas išnyko?
Iš krantų veržias dumblynas vanduo
Ir verda, šniokščia, krantus griaua,
Medžius su šaknimis rauna.
Koks jo žiaurus vaidmuo!
Tik pyška, traška be paliovos aplink
Ir viskas plaukia galytrūkišiais jūros link:
Medžiai, krūmai ir namai,
Prigėrę žmonės ir gyvuliai.
Troba to piemens sugriauta,
O jo lavonas netoli išplautas.

Kaip daug upelių taip tyliai teka
Tik todėl, kad jie beveik išseka.
(V. Petraitis, Pasakėčios, 217 psl., kaina \$3.)
gaunamos Naujienose.

IEVOS SIMONAITYTĖS LITERARINĖ-POLITINĖ KŪRYBA

(Tęsinys)

8. SIMONAITYTĖ — KOMUNISTĖ IŠ PRIGIMTIES

Simonaitytei, kilusiai iš labai nepasiturintios aplinkos, vaikystėje ir jaunystėje trūko šiltesnės tėvų globos. Ji atėjo, kaip šiandien čia sakytumėm, iš "broken home". Motina, padienė darbininkė, nebuvo namuose; serganti mergaitė, palikta ar su giminėmis, ar su svetimais žmonėmis, ar visai viena, įsitikina, kad tarp tų žmonių jai nėra ištikimos prieglaudos ir vienas Dudjonis šuniukas "Amoras" yra jos tikrasis draugas.

Toks iš "nuodėmės" kilęs vaikas, tapęs pastūdeliu ir nerūpestingumo bei užgauliojimų objektu, giliai užsigauna ir jo mažoje širdyje pradeda sukintis pykčio ir keršto verpetai. Klausykime, ką sako pati Simonaitytė:

"Galvojau, kaip atsikėryti" (O buvo taip, p. 106).

"Atsisėdau pievoje ir svarsčiau, kaip jam atkeršyti" (O buvo taip, p. 103).

"Žinoma, keršyti tai jau tikrai keršysiu" (O buvo taip, p. 121).

"Bet aš kerštinga ir negaliu atleisti" (O buvo taip, p. 121).

"Aš, žinoma, galvojau, kaip už tai atkeršyti" (O buvo taip, p. 140).

"Kaži ar sūniui reikėjo keršyti už tėvo nuodėmės?" (O buvo taip, p. 181).

"Aš likau visai viena, su visokiomis keršto mintimis" (O buvo taip, p. 218).

"Iėjusi atsiguliuoti ir atsiguliusi ėmiau regėti ir megzti keršto ir pagiežos gijas" (O buvo taip, p. 262).

"Bet mano širdis virė kerštu, piktmu, pagieža" (O buvo taip, p. 366).

"Mano širdy vėl užverda bjaurus keršto verpetas" (Ne ta pastogė, p. 49).

Ir taip jauno vaiko sąmonėje ir pasąmonėje kraunasi pykčio ir keršto vulkanas, laukiantis laiko, kuomet galės išsilieti.

Simonaitytė dažnai rašė apie pyktį ir kerštą, bet man neteko jos raštuose skaityti, kad ji būtų bent kartą minėjusi artimo meilę. Ji giriasi, kad esanti apsišakėjusi Biblijoje, bet, atrodo, kad Kristaus žodžio "Mylėk savo artimą kaip pats save" nepažįsta. Ji buvo žmogus, be artimo meilės!

Simonaitytė dažnai sirgo ir pati tvirtina, kad ligoninė tapusi jos antrisiais namais. Čia, pasąmonėje, brandinama pyktis ir kerštą pasmailino ligų skausmai ir nuolatinė depresija. Būnant Angerburge vaikų prieglaudoje, kelios vokiečių įžeidė jos lietuviškumą. Ir nuo dabar vokiečiai, vokiški kunigai, vokiški dvarininkai — "drūtskrandžiai" tampa jos keršto ypatingais taikiniais. Ir čia vėl pasirodo Simonaitytės charakterio dylypiškumas; nes žmogus, kurį ji gerbė, gal net mylėjo, buvo vokiečių kunigas Bleiveissas. Šimtą kartų ji parodė neapykantą vokiečiams. Bet savo raštų skyrius ji puošė vokiškais eilėraščiais. Atrodo, kad ji lietuviškos literatūros nepažino.

Priešpaskutinėje savo raštų eilėje ji 1968 m. paskelbė 132 pusl. knygutę "Gretimos Istorijėlės". Dabar, praėjus dvidešimtmėčiui po Antrojo pasaulinio karo, Simonaitytė žinojo, kad maskoliai, pasikinkę lietuviškus komunistus, areštavo tūkstančius Klaipėdos krašto žmonių ir juos vežė į Sibirą; toliau, ji žinojo ir matė, kaip tūkstančiai anų lietuvininkų, kuriuos ji savo raštuose peikė ir šmižė, jos žodžiais nebetikėjo, kaip jie tūkstančiais apledo savo gimtinę, kaip jie, pasibaurėję tuo jos giriamu roju su visa maskoliškai-komunistiška tvarka, galvotrukčiais veržėsi į tą jos peikiamą Vokietiją.

Visus tuos reiškinius reikėjo nureikšminti, niekais paversti, melais apdailinti. O tai Simonaitytė savo sentimentais ir apgailejimai puikiausiai atliko. Nors Vakarų žmonės ja netikės, bet maskoliškai propagandai bus geras pamatas paruoštas, nes ano krašto žmogus juk nemeluoja!

Kaip toli mūsų švirkė buvo su maskoliais įsileidusi, parodo jos pažiūra į lietuviškus laisvės kovotojus, kurie jai nėra kokie partizanai, bet paprasti banditai. Klausykime, ką ji apie juos rašo:

"Juk visiškai netoli, už buvusios sienos, siautėjo kažkokie... ten miškiniai. Pas klaidėdikius jų dar nebuvo pasirodę... bet ten ir ten, sako, negerai. Mat, ten daug esą miškų, bruzgynų ir banditai turi kur pasislėpti" (Gretimos Istorijėlės, p. 40).

Ir kitoje vietoje autorė dėsto apie partizanus taip: "Tėdrebą plėšikai, vagys, šmeižikai, melagiai, žydmušiai, banditai, kurie slapstosi miškuose..." ir "Praėjusią naktį pas mane buvo banditai ir viską man išvogė, pagriebė..." (Gretimos Istorijėlės, p. 46).

(Bus daugiau)

DR. ANTANO J. GUSENO RAŠTAI

Naujienose galima gauti nepaprastai įdomius gydytojo, visuomenės veikėjo ir rašytojo atsiminimus.

Dr. A. Gussen — MINTYS IR DARBAI, 259 psl., liečia 1905 metų įvykius, Jablonskio ir Totoračio jaunus dienas ir susirūpinimą \$8.00

Dr. A. J. Gussen — DANTYS, jų priežiūra, sveikata ir grožis. Kietais viršeliais \$4.00
Minkštais viršeliais, tik \$3.00

Dr. A. J. Gussen — AUKŠTA KULTūra — ŽIAURUS ŽMONES. Kelionės po Europą išpažintys. Tik \$2.00

Galima taip pat užsakyti pastu, atsiuntus čekį arba money order, prie nurodytos kainos pridėdami \$1 persiuntimo išlaidoms.

NAUJIENOS

1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, IL 60605

'Magic' Diet-Simple Cut-Down-Not-Out Rule

Is there a "magic" quick-weight loss diet that really works? Doctors and nutritionists have yet to discover it. They advise losing weight gradually by reducing portion sizes, but not by eliminating certain foods.

If a diet is going to work it must be tailored for the individual, taking into consideration such things as preferences, cultural background, amount of activity, and personal habits. After you have checked with a doctor, the first step on mapping out a diet campaign is to examine and understand your own food habits. Since your diet represents a change of habit, the smaller or more gradual the change, the more successful the diet will be in the long run.

You can start the scale downward by making small adjustments in your eating habits by eating less and saving calories. Dieting does not mean that you have to stop eating the foods you enjoy.

If you prefer to eat five or six small meals a day, your habit is encouraged by many nutritionists who agree that several small meals are more satisfying than three large ones.

Exercise is also an essential part of your weight loss program. A regular exercise regimen will help you tone and firm your body as you lose weight and can actually cut your appetite.

If you are unable to abide a lonely calisthenics routine, you

can find fun, companionship and support in regularly scheduled group efforts such as dance and yoga classes, swimming, tennis and jogging. Examine your daily habits. When possible, walk instead of ride. Get off the bus a few stops early and walk the rest of the way. Take the stairs instead of the elevator. If you are deskbound most of the day, examine simple exercises you can do at your desk.

For more information, request a single free copy of "Guidelines To Good Health" from Kraft, Inc. Send a postcard with your name and address to "Guidelines", (A9), Box 4611, Department MR, Chicago, IL 60677.

- Tuna Slaw**
- 1 7-oz. can water-packed tuna, drained, flaked
 - 2 cups shredded cabbage or lettuce
 - 1/2 cup radish slices
 - 2 tablespoons chopped green pepper
 - 2/3 cup Kraft low calorie thousand island dressing

Combine ingredients; toss lightly. Chill. 3 to 4 servings.

NAUJIENTOS
1739 S. Halsted St., Chicago, IL 60608

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, U. 40608. Telephone 421-6100

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

As of January 1, 1980 Subscription Rates:	
Chicago \$45.00 per year, \$24.00 per six months, \$12.00 per 3 months. In other USA localities \$40.00 per year, \$22.00 per six months, \$12.00 per three months. Canada \$45.00 per year, other countries \$43.00 per year.	
25 cents per copy	
Nuo sausio pirmos dienos Dienraščio kainos:	
Chicagoje ir priemiestiuose:	
metams	\$45.00
pusei metų	\$24.00
trims mėnesiams	\$12.00
vienam mėnesiui	\$5.00
Kitose JAV vietose:	
metams	\$40.00

NAUJIENŲ raštinė atidara kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. popiet. Seštadieniais — iki 12 val.

Nejaugi okupuotos Lietuvos jauni intelektualai nežino VLIKo?

Jau daugelis metų, kai Brooklyne, N.Y., lietuviai tėvai pranciškonai leidžia kultūros žurnalą "Aidai", kurio šiuo metu vyriausias redaktorius — pranciškonas dr. Leonardas Andriekus.

Neseniai pasiekė mane vienas šio žurnalo numeris, skirtas gegužės-birželio mėnesiams. Jo išvaizda patraukia maloni, puslapių papuošti dail. Ados Peldavičiūtės-Montvydienės piešiniais. Pirmuoju atspausdintas Rimvydo Šaulio rašinys: "Kovos už Lietuvos laisvę strategijos ir taktikos klausimu". Straipsnio autorius, kaip rašo redakcija, esąs vienas iš Lietuvos (nerašo okupuotos) jaunųjų intelektualų, kurio rašinį gavo buvęs "Aidų" redaktorius dr. J. Girmis, kurį autorius pažinęs iš jo knygos "Žmogus be Dievo". Ši dr. J. Girmiaus knyga rašinio autoriui padėjo susidaryti savo pasaulėžiūrą. O straipsnio autorius pasirašęs dėl suprantamų motyvų slapvardžiu.

Straipsnis gan ilgokas, paskirstytas poskyriais. Straipsnio mintys įdomios, aktualios ir ne naujos, daugiau ar mažiau mūsų skaitančiai visuomenei žinomos. Jos dažnai girdimos mūsų paskaitininkų skaitytose paskaitose ir buvo spausdinamos mūsų išeivijos spaudos leidiniuose.

Tačiau, jį paskaičius, kyla abejonės, kažin ar jis išties buvo parašytas okupuotoje Lietuvoje gyvenančio intelektualo. Jei jis jį parašė, tai tikriausiai jis turėjo būti kieno nors čia pataisytas, papildytas. Autorius rašo, kad prieš rašant šį straipsnį jis pasinaudojo "Pasaulio Lietuvių" 1979 metų leidiniu, tai yra LB-nės oficiozu, kuriame buvo atspausdintas Viktoro Nako straipsnis "Apie jaunimo politinę laikyseną". Tikrai, kad Rimvydas Šaulys galėjo jį skaityti, nėra abejonės.

Bet štai kas kelia įtarimą. Jis rašo: "Mūsų kovą koordinuojančių organų klausimas taip pat liečia daugiausia išeiviją. Tokių organizacijų buvimas Lietuvoje man nežinomas". Ar gi ne keista, kad intelektualas, kuris seka išeivijos politinę veiklą, nežino, jog Amerikoje yra organizacijų. Bet dar keisčiau, kai jis rašo, kad "išeivija turi įvairių politinių organizacijų ir jų visų

LIETUVISKŲ LAIKRAŠČIŲ ATEITIS

Leo W. Jeffres ir K. Kyoon Hur Journalism Quarterly leidinyje 1980 metų pavasarį (t. 57, nr. 1) paskelbė įdomią studiją apie pamištą spaudos vartotoją — Amerikos etniką, kurioje surado, kad Clevelando etnikai skiria laiką etniskai ir aplinkos susijimo priemonėms ir nori daugiau etniskos spaudos ir daugiau etniškų naujienų kitoje spaudoje. Apklaustų etnikų tarpe buvo ir lietuviai. Trys ketvirtadaliai apklaustų etnikų klausė etniškų radijo programų, pusė skaito etnišką spaudą. Iš savo spaudos etnikai laukia pirmoje eilėje žinių apie etnišką gyvenimą, gi iš savo radijo etnikai 68% laukia muzikos ir 42% — žinių. Klausimą, kaip pagerinti etnišką spaudą atsakė, jog ji turi būti plačiau paskleista. Kaip Clevelando etnikai įvertina kitą spaudą dėl etniškų žinių? Penketukas yra geriausias pažymys, o vienas yra blogiausias. Tokiu būdu Clevelando televizija gavo 4, Cleveland Press 3, Cleveland Plain Dealer 2+, Sun Weekly 2+.

Bendrai kalbant, Clevelando etnikai yra daugiau susidomėję žiniomis negu vienkabliai ame-

rikiečiai. Taip pat etniška spauda yra gausi. Apklausti lietuviai skaito net 12 įvairių etniškų laikraščių. Žodiu, etniškai spaudai yra pareikalavimas ir yra įvairus pasiskirstymas.

Jei visa tai tenka palyginti su amerikietiška spauda, tai etniška spauda yra gal net sveikesnėje padėtyje negu vietinė didžioji spauda. Pracitą dešimtmatį iš Chicago amerikiečių dienraščių ketvirtuko teliko tik Chicago Tribune ir Sun Times. Washingtonas liko tik su vienu dienraščiu šiais metais ir tas patys greis Philadelphiai. Iš tikrųjų, amerikietiška spauda kapitalizmo prieš elektronines žinias eikl priemonės — televiziją ir radiją. Kaip matėme anksčiau, aus etnikus radijas irgi svarbesnis už spaudą, bet jis nėra dar tiek svarbesnis ir iš jo irgi norima išgirsti žinių, o ne vien tik muziką.

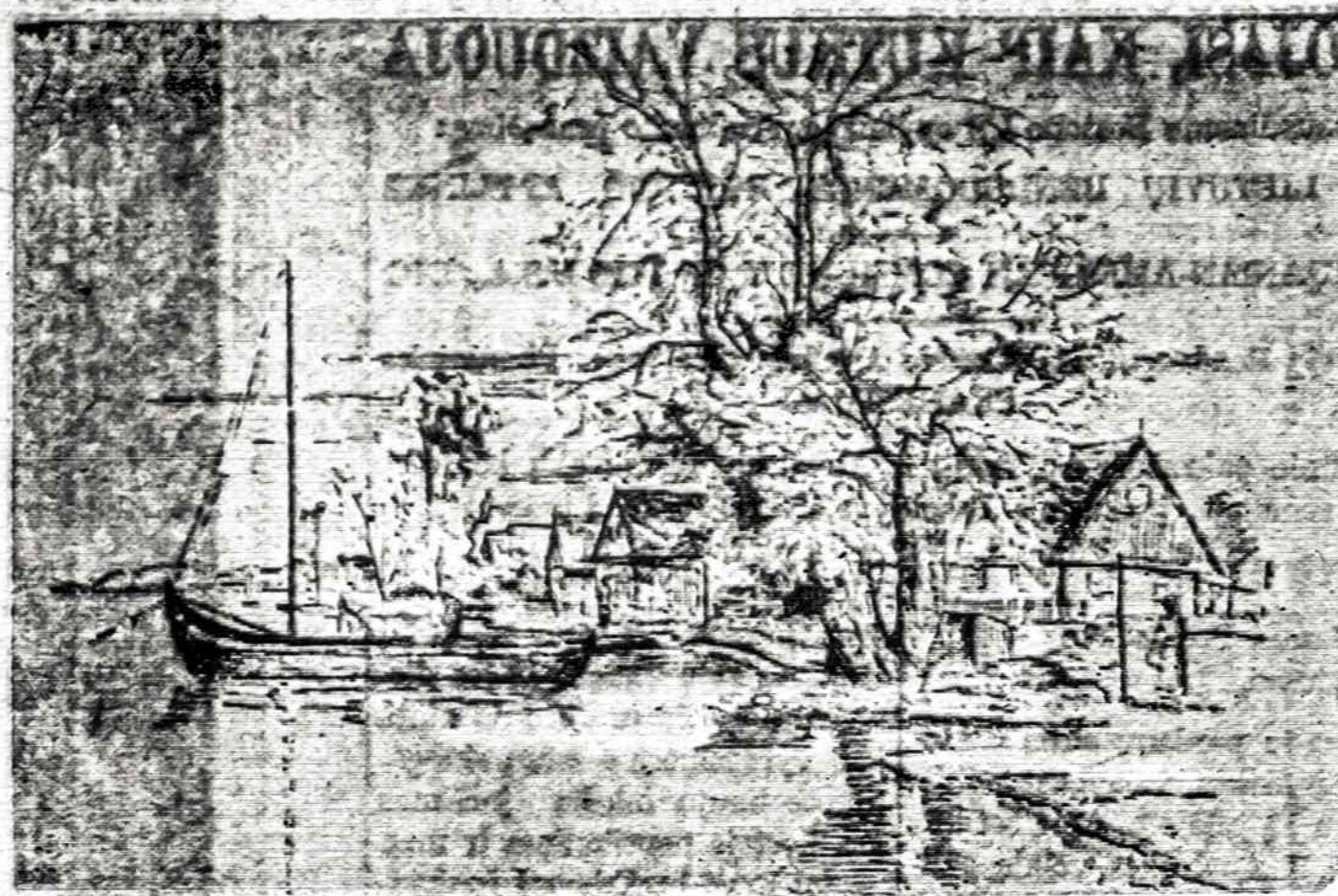
Didžiausias etniskos spaudos vargas yra jos problematiškas paskleidimas. Ją reikia siųsti brangių paštų ir ji yra plačiau paskleista negu net milijoninio tiražo amerikiečių spauda. New Yorke galiu gauti Chicago Sun-Times tik specialia kiosk ar-

paskirtis man nelabai aiški. Susidarau įspūdį, — rašo jis, (?) — kad tinkamiausias organas šiam darbui vesti būtų Pasaulio Lietuvių Bendruomenė, kaip atstovaujanti plačiuosius išeivijos sluoksnius ir turinti jaunimo paramą.

Štai kas kelia abejonę. Nejaugi šis jaunas intelektualas, besirūpinąs išeivijos politine veikla, nežino, kad išeivijoje yra Vyriausias Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas — VLIKas ir Amerikos Lietuvių Taryba — ALTas. Juk okupantas nieko kito taip nepuola, kaip išeivijoje esančio VLIKo ir jo veikėjų. Kiek knygų yra prirašyta okupuotoje Lietuvoje, nekinančių VLIKą, o jo veikėjai yra pašiepiami kaip "vaduotojai" kabutėse. Sunku įtikėti, kad intelektualas, besidomintis laisvinimo politika, nežinotų apie VLIKą, o žinotų tiek daug apie LB-nę, kuri ten mažiausiai yra linksnuojama. Jei jau jis žino, kad yra LB-nė, tai jis tikriausiai turėtų žinoti, kaip ji atsirado, kas ją įkūrė, kokios jos funkcijos. Tokias žinias intelektualas turėtų žinoti. Žinoti, kad ji yra išeivių organizacija, viena iš daugelio kitų. Jei jai jis priskiria laisvinimo veiklą, tai kodėl ne kitoms organizacijoms, juk jos visos yra lietuvių organizacijos.

Atrodo, kad šis rašėjas, jeigu jis gyvena okupuotoje Lietuvoje, gautąją informaciją gavo tik iš VLIKo griovėjų. Iš viso, koks buvo reikalas "Aiduose" spausdinti antivilikinį straipsnį? Juk tai yra pasitarinimas VLIKo griovėjams, kuriems VLIKas arba Vyriausias Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas yra rakštis akyse. Mes negalime pritarti niekam, kas tik VLIKą griauja, ar ignoruoja jo egzistenciją. O redaktoriams yra pareiga priminti tiems, kurie nežino ar nenori žinoti, kad VLIKas veikia laisvinimo veiklą. Ypač žinant ir tai, kad ir ši "Aiduose" atspausdinta straipsnį skaitys ir okupanto statybiniai.

A. Sivilonis

Lietuvos pajūrys

ba miesto bibliotekos specialia me skyriuje. Tačiau New Yorko lietuviai turi daug Naujienų prenumeratų. Šis klausimas tegali būti teigiamai išspręstas, gavus etniškai spaudai specialią nuolaidą iš valdžios pašto. Į tą darbą turi jungtis visi mūsų veiksniai, ir su kitais etniskais veiksniais daryti atitinkamą spaudimą į valdžią. Etniška spauda yra kultūrinė veikla. Spaudos žmonės dirba dėl idėjos, o ne dėl pinigų, todėl jai turi būti pritaikomos tos pačios pastinės nuolaidos kaip profesinei ir moksliskai spaudai.

Antras etniskos spaudos trūkumas yra tas, kad ji neturi finansinių išteklių ir užnugario, ir visa yra daroma iš idealizmo. Profesinė ir moksliską spaudą išlaiko iš narių mokesčių ir specialiu fondų, kurie ateina iš privačių šaltinių arba net iš valdžios. Mūsų veiksniai turi irgi praversti bendras rinkliavas mūsų spaudai ir teisingai paskirstyti surinktus pinigus mūsų periodikai. Tai būtų nelyg nario mokesčiai. Gi pas mus specialus fondas yra Lietuvių Fondas, kuris skiria mūsų spaudai paramą. Tačiau Lietuvių Fondo pinigų paskirstymas yra neteisingas ir netikslus, nusikaltęs Lietuvių Fondo įstatams. Naujienos turi būti jo remiamos tiek pat ir net daugiau negu Lituanus žurnalas arba Lietuvių Katalikų Mokslo Akademijos darbų leidimas. Lietuvių Fondo valdytojų pareiga yra greitai sutvarkyti šią netvarką, kad nesudarius progos jį suskaldyti, kaip Lietuvių Bendruomenę ar patraukus jį teisman už neteisingą administraciją. Taipogi valdžia turėtų specialiai paremti naujų spausdinimo mašinų finansavimą kaip reikalingą priemonę krašto kultūrinės kultūrai. Tam jau yra

tesiniai precedentai.

Kaip atrodo lietuviškos spaudos lygis su amerikietišku? Jis yra gilesnis ir filosofiskesnis, tačiau tuo pačiu jis yra ir įvairnesnis. Pas amerikiečius yra daug sensacijų ir paviršutiniškumo. Pavyzdžiui, net toks garsus laikraštis, kaip Washington Post, išspausdino reporterės Janet Cook falsifikatą apie juodų vaikų, kuris vyresnių buvo priverstas vartoti narkotikus. Tas aprašymas buvo pristatytas Pulitzerio premijos komisijai, kuri jį atmetė. Tačiau galutinis žodis priklauso leidėjų komisijai, kuriai ilgą laiką priklauso Ben Bradlee, Washington Post redaktorius. Janet Cooke gavo premiją. Kai Bradlee pajuto, kad bus surastas falsifikatas, jis nebūdamas psichiatru, paskelbė, kad Cooke dvasiškai serga ir Washington Post sumokės už jos gydymą. Taip pat jis apgailestavo, kad jis žino, jog yra vaikų narkomanų ir Janet Cooke reikala tik pagadino. Mano geras draugas, garsus psichiatras Thomas Szasz iš Syracuse, New York, prisiuntė man savo rankraštį apie sensacijas gaudančio redaktoriaus nesąžiningumą su rasti nesantį ligas (išsivaizduojamus vaikus narkomanus) ir tą, kuri neva surado tokią ligą, pakaltinti dvasiniu sukrėtimu. Aš pats išspausdintu laišku Detroit Free Press pasiūliau redaktoriui Ben Bradlee pasitraukti iš redaktoriaus pareigų ir pakeičyti Janet Cooke redakcijoje. Žinoma, Ben Bradlee patarimo nepaklausė.

Pas lietuvių spaudoje tokio cirklo nepasitaiko. Tačiau neužtenkamai gilus filosofinis nusistatymas dažnai tampa fanatizmu. Vienuolių spauda, Draugas ir Darbininkas, ir solidarizuojantis kunigo redaguojami Ka-

nados Tėviškės Žiburiai temato lietuviams ateitį tik per vieną frontininkų vadovaujamą Bendruomenę. Tuose laikraščiuose kitos pažiūros nesurasi net su žibintu. Gi šio šimtmečio garsus filosofas Karl Jaspers, apie kurį disertaciją parašė frontininkas filosofas Juozas Girmis ir iš kurio minčių Juozas Girmis statė savo paties filosofinį pasaulį, primygtinai kalba apie tikėjimo turinį. Tas turinys gali turėti daug pavidalų — mitus, idėjas, meną ir t.t. Jaspers vadina tokį tikėjimo turinį ženkla. Joks tų ženklių skaitymas nėra galutinas. Tikėjimas yra kaip tik supratimas žmogaus vizijų įvairumo. O čia veda į žmonių vienybę, pagrįstą tikėjimų įvairumu. Ironiška, kad Amerikos lietuvių kalalikių spauda buvo dvasiškai platesnė, kol ji ją nebuvo atėję filosofuoją frontininkai. Ar tai nepasivertina taisykle, kad iš mažo mokslo atsiranda didžiausios klaidos? Tačiau mūsų kalalikių tik pagadino. Mano geras draugas, garsus psichiatras Thomas Szasz iš Syracuse, New York, prisiuntė man savo rankraštį apie sensacijas gaudančio redaktoriaus nesąžiningumą su rasti nesantį ligas (išsivaizduojamus vaikus narkomanus) ir tą, kuri neva surado tokią ligą, pakaltinti dvasiniu sukrėtimu. Aš pats išspausdintu laišku Detroit Free Press pasiūliau redaktoriui Ben Bradlee pasitraukti iš redaktoriaus pareigų ir pakeičyti Janet Cooke redakcijoje. Žinoma, Ben Bradlee patarimo nepaklausė.

(Nukelta į penktą puslapį)

X. Y.

LIETUVOS SOVIETIZACIJA 1940-1941 m.

(Tesisnys)

Mes matome, kad Lietuvos "Liaudies Seimas" buvo nutaręs įvesti Lietuvą į Sovietų Sąjungą, kaip į tam tikrą esamą valstybę, priimti Lietuvą į jos sąstatą ir tada šios valstybės, Sovietų Sąjungos, vyriausiasis valdžios organas, Aukščiausioji Taryba nutarė Lietuvą į savo sąstatą, kaip Sąjungos narį, priimti. Tokia buvo įsijungimo inscenizacijos tikrenybė. Tuo tarpu remiantis Lietuvos TSR konstitucijos 13 str., Lietuva nesanti įsijungusi į esamą valstybę — Sovietų Sąjungą — bet tam tikriems, bendriems, pastoviams tikslams siekti esanti "susijungusi" su 15-ka paskiromis tarybų socialistinėmis respublikomis (jos visos čia konstitucijoje išvardintos) ir Tarybų Socialistinių Respublikų Sąjunga. Kitaip sakant, Lietuva, įsiterpdama į Sovietus, sutikusi ne vieningą valstybinę sąjungą, bet penkiolika atskirų sovietinių socialistinių respublikų, penkiolika suverenių valstybinių partnerių, su kuriais susijungimo arba sąjungos sutartimi įsteigusi Sovietų Sąjungą. Tada reikšia, kad šios penkiolika respublikų, Sovietų Sąjungos narių (Rusija, Ukraina, Gudija, Gruzija ir t. t.), nebuvo sutirpusios vieningoje jungtinėje valstybėje — federacijoje, bet gyvenusios suvereniškai, kaip atskiri valstybiniai viene-

tai, galį su nauju partneriu naują sąjungos sutartį sudaryti. Sąjunga esanti išvestinė iš savo narių sutarties ir liekanti tokia. Ne ji priimanti naujus narius į savo sąstatą; tiksliai naują sąjungos sutartis tarp visų sąjungos steigėjų pajėgianti Sovietų Sąjungą atgaivinti, atsiradus naujam pretendentui į susijungimą. Tad sąjungos nariai nesą įterpti į Sąjungą ir nėra jos valstybingumė paskendę; jie esą gyvi ir išlaikę savo valstybingumą, kuris reiškiasi šia sąjungos novacija, Sąjungos sąstatui besikeičiant. Pastovūs ir tvirti, kaip nuolatinės valstybės, esą sąjungos nariai, o ne pati sąjunga, kuri tiksliai sudaromos sutarties ribose gyvuojanti, išnykdamas ir vėl iš naujo, reikalui esant, respublikų steigiama. Konstitucija aiškiai palinkusi į konfederaciją. Tiesa, grynai formalinė konstrukcija neatitinkanti teisių faktų tikrenybės, bet užfiksuota sąjunginių respublikų konstitucijos aktuose.

Aišku, jog ši formalinė neveikli ir negyva respublikų konstitucijų raidė — teisė yra paneigta Lietuvos į Sovietų Sąjungą įjungimo teisiųjų faktų, kurie patys savo ruožtu buvo inscenizuoti ir klatingai maskavo tikrąsias tikrenybes — Lietuvos aneksiją Sovietų karių pajėgų spaudimu metodu. Tie inscenizacijos faktai — tai nebūvo joks Lietuvos susitarimas su paskiromis respublikomis, bet "prašymas", nukreiptas kaip tik į Sovietų Sąjungą, ir Sąjungos centro organo — Aukščiausios Tarybos nutarimas "priimti" Lie-

tuva į savo sąstatą, kas ir buvo atlikta ne sutarties aktu, bet Sąjungos įstatymu, Aukščiausios Tarybos išleistu.

O kad tasai quasi-konfederacinis Sovietų Sąjungos pobūdis, kurį mes čia tuo tarpu vieną momentą palietėme (mes jį nurodysime dar daugiau), nėra tikras, tą mes ir iš pačios konstitucijos kitų straipsnių galime konstatuoti. Jeigu Sovietų Sąjungą per savo centro valdžios organus nustato savo centrinę konstituciją, kuri nėra narių sutartimi nustatoma ir kuriai yra subordinuojamos visos narių konstitucijos (Sąjungos konstitucijos 16 ir 146 str.), tai tatau reikšia, kad Sąjunga netelpanti narių sutarties rėmuose, bet yra kaip tik viešpataujanti valstybė, kurios imperiume yra visos į Sąjungą įeinančios "respublikos", kaip kad reikalauja federacijos, o ne konfederacijos principas. O jeigu Sąjungos įstatymas be jokių sąlygų ir rezervų nugali bet kurį respublikos įstatymą, net jeigu tasai Sąjungos įstatymas būtų nekonstitucinis ir įsirežtų į respublikoms rezervuotą veikimo sritį, o jam priešingas ir jo nuslopinamas respublikos įstatymas būtų visiškai konstitucingas ir išleistas respublikos organų kompetencijos ribose (garsusis principas: "Reichsrecht bricht Landrecht", Sąjungos konstitucijos 20 str.), tai čia jau nėra nei konfederacijos, nei federacijos organų, bet aiškus sąjungos unitarizmo reiškinys.

Pagaliau ir toji respublikinių quasi-konfede-

racinė visų respublikų sutarties tezė lyg iš naujo steigianti jų sąjungą kiekvienam nariui "susijungiant" su visais kitais, apie kurią mes čia kalbėjome, yra kategoriškai griauama ne tiksliai teisiųjų faktų, bet ir aiškaus Sąjungos konstitucijos 14 str. punktų nuostaty, kurie kaip tik sako, kad naują Sąjungos narių priėmimas į Sąjungą įeina į Sąjungos Aukščiausios Tarybos kompetenciją, vadinasi — tatau vyksta ne Sąjungos sutartimi tarp visų respublikų, bet Sąjungos įstatymu, leidžiamu jos centro organo.

Apskritai, sovietinėse konstitucijose mes daugiau randame tokių vietų, kur vieni konstituciniai nuostatai griauia tai, ką kiti nuostatai stato; taip pat randame daug negyvų nuostatų, kurie formalistiškai teigia tai, kas priešinga nuolatinei konstitucinei praktikai. Štai ryškūs pavyzdžiai: konstitucija įstatymų leidimą ir, žinoma, juo labiau konstitucijos keitimą paveda išimtinai Aukščiausios Tarybai — jai vienai; joks kitas organas to daryti negali; Aukščiausios Tarybos Prezidiumas leidžia tiksliai taip vadinamus "įsakus" (ukazy) kurie negali nei konstitucijos, nei įstatymų keisti ir, žinoma, negali jų nuostatomis prieštarauti, nes Prezidiumas savo įsakais tegali tik aiškinti ar interpretuoti įstatymus (Sąjungos konstitucijos 32 str., 49 str., skirsnis "b" ir 146 str.)

(Bus daugiau)

ŠVENTO RASTO TYRINETOJAI duoda veltui kietais viršeliais iristą knygą apie šventąjį Rastą. Pirmą atėjusieji Naujienas galės gauti: 1) "Amžių planą", 374 psl., vardų rodyklės, arba 2) "Kasdieninė dangiškoji mana", 200 psl., kasdieniniai pamokymai, arba 3) "Laikas prisiartinio", 358 puslapių.

Knygas veltui gaus pirmi atėjusieji. Kas norės daugiau šios rūšies knygų, tai prašoma kreiptis į:

ŠVENTO RASTO TYRINETOJAI
5421 S. Mozart Avenue,
Chicago, IL 60632

DR. PAIT V. DARGIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Westchester Community Hospital
Medicines direktorius
938 E. Main St., Westchester, IL
VALANDOS: 3-9 darbo dienomis
kas antra šeštadienį 9-3
Tel.: 562-2727 arba 562-2729

TEL. 233-5893

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS.
SPECIALYBĖ: AKIŲ LIGOS
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą.

DR. FRANK PLECKAS
OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVISKAI
2618 W. 71st St. Tel. 737-5149
Tikrina akis. Pritaiko akinius
ir "contact lenses".

Dr. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PUSLĖS IR
PROSTATOS CHIRURGAS
2656 WEST 69th STREET
Valandos: antradienį 1-4 popiet,
ketvirtadienį 5-7 val. vak.
Ofiso telefonas: 776-2880,
Residencijos telefonas: 448-5545

FLORIDA

DR. C. K. BOBELIS
Prostatos, inkstų ir šlapimo
takų chirurgija.
5025 CENTRAL AVE.
St. Petersburg, Fla. 33710
Tel. (813) 321-4200

PERKRAUSTYMAI
MOVING
Leidimai — Pilna apdrauda
ZEMIA KAINA
Primanas Master Charge
ir VISA kortelės.
R. ŠERENAS. Tel. 925-8063

MOVING
Apdraustas perkraustymas
iš įvairių atstumų.
ANTANAS VILIMAS
Tel. 376-1882 arba 376-5996

SOPHIE BARCUS
RADIOJO ŠEIMOS VALANDOS
Visos programos iš WOPF,
1490 kil. A. M.
Lietuvių kalba: kasdien nuo pirmadienio
iki penktadienio 4:00-4:30
val. popiet. Šeštadieniais ir sekmadieniais
nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto.
Vedėja — Aldona Daukus
Telef.: HEmlock 4-2413
7159 So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, IL 60629

"Lietuvos Aidas"
KAZĖ BRAZDIONYTĖ
Programos vedėja
Kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio
8:30 val. vakaro. Visos laidos iš WCEV
stoties, bangos 1450 AM.
St. Petersburg, Fla., 12:30 val. p.p.
iš WTIS stoties, 1110 AM bangos.
2646 W. 71st Street
Chicago, Illinois 60629
Telef. 778-5374

PATS SKAITYK IR DAR KITUS PARAGINK SKAITYTI DIENRAŠTĮ "NAUJIENOS"

LIETUVISKŲ LAIKRAŠČIŲ ATEITIS

(Atkelta iš 4 psl.)

Sv. Kazimiero kapinėse ir dabar Sv. Kryžiaus parapijoje ir t. t. Tai yra tikros etninės žinios ir tai etnikai laukia iš savo spaudos. O kas svarbiau, tai, kad Naujienos yra visuomet atvira vieta pasakyti skirtingą nuomonę. Tokiu būdu Naujienos puoselėja laisvę lietuviškame pasaulyje. Juozas Nendriūnas

VALSTYBINĖS PREMIJOS

1981 m. valstybinės premijos Lietuvoje paskirtos: poetui A. Bernotui, poetui L. Gutauskiui, filologijos mokslų daktarui V. Kubiliui, kompozitoriui F. R. Bajorui, artistui R. Katiliui, dail. R. Jasudytei, dail. S. Jusionui ir režisoriui I. Petroviui, pastatiusiam J. Grušo "Barborą Radvilaitę" valstybiniame rusų dramų teatre Vilniuje.

PORCELIANO GAMYKLA LIETUVOJE

Kauno "Jiesios" dailiosios keramikos gamyklos teritorijoje pastatytas naujas pastatas porceliano gamyklai. Įrengimai šiai gamyklai yra atvežti iš Italijos. Būsimieji specialistai buvo išsiųsti mokytis Čekoslovakijoje ir Italijoje.

(Iš Eur. Lietuvio)

● Meluok melą, išvesk galą — bus tavo teisybė.

PADĖKA

A. + A.

JONAS ANASTAZAS VAICIŪNAS,
mano mylimas vyras,

mirė 1981 m. liepos mėn. 17 d., buvo palaidotas liepos mėn. 21 d. Sv. Kazimiero Lietuvių kapinėse.

Nuoširdžiai dėkoju gerb. kan. V. Zakarauskui už maldas laidotuvių koplyčioje, švč. Merg. Marijos Gimimo bažnyčioje atnašautas šv. Mišias ir jautrų pamokslą, už palydėjimą į kapines ir apeigas jose.

Dėkoju muz. B. Pakštui už išpūdingą lietuviškų raudų ir giesmių muziką pamaldų metu.

Dėkoju atsisveikinusiems su velioniu koplyčioje: "Romuvos" korporacijos nariams-čikagiešiams, atlikusiems spalvų velioniu uždėjimo apeigas, melburniškiems korporantams iš Australijos atsiuntusiems telegramą; organizacijų atstovams, tarusiems atsisveikinimo žodžius: "Romuvos" korp. fil. St. Vanagūniui, Vytauto Didžiojo šaulių rinktinės sekr. J. Mackoniui — atsisveikinimo pravedėjui, (R) LB Centro Valdybos sekr. I. Serapinui, Spaudos Klubui pirm. A. Pleščiui, Sv. Kazimiero kapinių sklypų savin. vardu — A. Regiui, dienr. "Naujienų" redaktoriui M. Gudeliui, BALFO atst. J. Mackevičiui, "Laisvosios Lietuvos" redakcijos atst. K. Tautkui, (R) LB Marquette Parko apyl. pirm. I. Petrauskui, giminių vardu išpūdingai atsisveikinusiame jaunui Arvydui Zygiui

Dėkoju šauliams — karsto nešėjams ir garbės sargyboje dalyvavusiems, o Rinktinės vadui V. Išganaičiui už gražų šaulių tarnybos sutvarkymą.

Dėkoju aukojusiems šv. Mišioms už velionio sielą, atsiuntusiems vainikus ir gėles.

Reiškiu nuoširdžią padėką už jautrus mane raštų spaudoje ir žodžiu — atsilankiusiems koplyčioje. Atskirai tariau ačiū "Dainavos" ansambliui.

Dėkoju A. Repšienei, sutelkusiai didesnę sumą aukų ir įamžinusiai velionį mano vyrą Tautos Fonde.

Dėkoju ir kitiems aukotojams, įgalinusiems a. a. Jono vardą įrašyti St. Balzeko Kultūros muziejuje ir nepamiršusiems kilnias Lietuvos Dukterų darbus.

Nuoširdi mano padėka laidotuvių direktoriui D. Petkui ir jo talkininkams, taip rūpestingai įtvarkiusiems visus laidotuvių reikalus.

Jokiais žodžiais neįsakyti mano padėka giminiams ir jautriesiems bičiuliams, kurių visų ačiū neįmanoma suminėti. Jie savo mielu paguodos žodžiu bei visur taip reikalinga paslauga padėjo lengviau išgyventi staigią mano uždujimą didžio skausmo dienas.

Zmona LAIMA VAICIŪNIENE

Pasakiško grožio Vilniaus priemiestis — Verkiai.

KĄ NORS VEIKTI YRA SVEIKA

Pastovi veikla palaiko sveikatą ir prailgina gyvenimą, tik nereikia persitengti. Net darba dirbdamas mąkstines, kraujo apytaką pagerini širdį ir plaučius apsaugoji nuo stagnacijos, raumenų supliūšimo. Yra gerai ilgiau pavaikšioti, pažaisiti, priklauso, ką jūs geriau mėgstate. Fiziškai jums bus naudos.

Mankšta ypatingai būtina pensininkams. Iš darbo paštraukusiems netinka "poilsio" džiaugtis. Nenaudojamas kūnas vargsta ir protas atbunka. Praturtinusi savo gyvenimą stengdiesi išgyti daugiau žinių iš gyvenimo. Galima mokytis svetimų kalbų, "pingus skaičiuoti" arba groti kokių muzikos instrumentu.

Devekl du milijonai amerikiečių virš 55 metų amžiaus, grįžo į mokyklas. Daugelis studijuoja kolegose ir universitetuose. 1975 m. pensininkams buvo įteikti kursai Ženevoje, Šveicarijos universitete. Pradžioje bu-

vo 600 studentų, o 1979 m. skaičius pasiekė iki 2.000. Buvo manoma, kad senesnio amžiaus žmonės sunkiau mokosi. Bet mokslo autoritetai teigia, kad mokosi normaliai.

VALGYMO IR GERIMO PAPROČIAI

Mediciniška tiesa, anot Dr. J. Adomavičiaus, sako, jog per dažnas valgymas, ypač užkandžiavimas, trukdo normalų virškinimą. Studijos rodo, kaip Ekvadoro gyventojai Vilkabambos srityje pasižymi ilgu amžiumi. Tie žmonės valgo rečiau, valgo mažai kalorijų turinčių valgių, bet daugiau karbohidratų, kurie gaunami iš vaisių, daržovių ir javinių valgių, bet su mažai cukraus bei riebalų. Maisto trūkumą galima papildyti vitaminu E. Šis vitaminas sulėtina senėjimą.

GALIMA IR IŠGERTI

Rūkytas kad ir vidutiniškas, žmogaus sveikatai gali pakenkti, taip, kaip alkoholis per daug išgeriant, labai kenkia kūnui ir mintims, bei pora čierkūčių per dieną "ramina" širdį, sako medicinos autoritetai. Dr. Adomavičius tuo atveju šyktėsintis.

Apie gėrimą yra įvairių nuomonių. Viena yra tokia: "Mažiau gersi, ilgiau gyvensi. Ilgiau gyvensi, daugiau išgersi."

M. Šil.

PASIRINKO LAISVĘ

Aeorofloto lėktuvui, skrisdusiam iš Havanos į Maskvą, sustojus Lisabonoje, rusė Ana Michailovna Jacuza paprašė portugalų policijos politinio prieglobščio. 28 m. amžiaus moteris, kuri yra Sovietų branduolinių tyrimų instituto sekretorė, duotas laikinas leidimas gyventi Portugalijoje.

LENKIJOS LIETUVIŲ SĄSKRYDIS

Liepos 19 d. prie Dariaus ir Girėno paminklo Pščelnike (buv. Soldinas) susirinko per 500 Lenkijos lietuvių, suvažavusių iš Suvalkų, Punsko, Dainavos krašto, Baltijos pajūrio, Gdanskio, Slupsko, Bydgosco, Ščecino, Varšuvos ir Vroclavo. Tokiu būdu Lenkijos lietuviai paminėjo Dariaus ir Girėno skridimo per Atlantą 48 metų sukaktį.

Sąskrydžio aprašymas bus atspausdintas vėliau.

RUSAI PASALINO BRITŲ DIPLOMATĄ

Sov. Sąjunga, kerštaudama dėl rusų diplomato Viktoro Lazino pašalinimo iš Londono, pareikalavo, kad Britų ambasados Maskvoje kultūros attachė John Gordon apleistų Sov. Sąjungą. Oficialiai jis buvo apkaltintas "nepriimtina veikla". Foreign Office paprašė paaiškinimo.

LENKIJOJE VIS NERAMU

Lenkijos valdžios potvarkiu, už kelių dienų duonos kaina bus pakelta nuo 18 p. iki 47 p. už kepaluką. Panašiai bus pakeltos ir kitų maisto produktų kainos. Daug prekių bus parduotamos pagal normas ir mėsos normos sumažintos.

Komunistinė vyriausybė stengiasi labiau suvaržyti profsąjungų "Solidarumas" veiklą. Iš antros pusės, Lech Waleša ketina nenusileisti valdžiai. "Susidūrimas yra neišvengiamas" — sako "The Daily Telegraph".

KARINIAI MANEVRAI

Beigijos, Kanados, Vokietijos, Olandijos, Norvegijos, Portugalijos, Britanijos ir JAV karinių laivynai dalyvaus NATO manevruose, kurie vyks rytų Atlante nuo rugsėjo 8 iki 18 d.

RUSAI TURI NEUTRONO GINKLUS

Vak. Vokietijos socialdemokratų partijos veikėjas Egon Bahr, kuris su Rytų — Vakarų nusiginklavimo komisija lankėsi Maskvoje, pasakė Bonoje spaudos atstovams, kad rusai suteikė komisijai įrodymus, jog Sov. Sąjunga yra išbandžiusi neutrono sviedinius E. Bahr pasakė: "Aš visai neabejoju, kad jie turi neutrono ginklus". Rugsėjo 10 d. Prancūzijos gyvybės ministras Charles Hernu sakė, kad rusai tokius bandymus yra darę.

(Iš Europos Lietuvio)

VANCE FUNERAL HOME

1424 South 50th Avenue
Cicero, ILL. 60650
Tel.: 652-5245

TRIS KOPLYČIŲ LAIDOJIMO ŠERMENTINĖ

Patartėjai ir laidojimo direktoriai:

JEAN VANCE ir GEORGE SORINI

Aktės automobiliams pastatyti

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS

CHARLES STASUKAITIS

VESINAMA LAIDOTUVIŲ KOPLYČIA

— GORDON FUNERAL HOME —

1729 South Halsted Street, Chicago

Tel. 226-1344

Mažeika & Evans

Laidotuvių Direktorai

6845 SOUTH WESTERN AVE.
Tel. 737-8600-01

9837 SOUTH KEDZIE AVE.
Tel. 422-2000

EUDEIKIS GAIDAS — DAIMID

SENIAUSIA IR DIDIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA

4605-07 SO. HERMITAGE AVENUE
Tel. 927-1741 — 1742

4330-34 SO. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas 523-0440

MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

PETKUS

TEVAS IR SŪNUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

2533 W. 71st Street

1410 So. 50th Ave., Cicero
Telef. 476-2345

TRYS MODERNISKOS KOPLYČIOS
AIKSTES AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

N A R I A I:

Chicago
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Asociacijos

AMBULANSO PATARNAVIMAS

TURIME
KOPLYČIAS
VISOSE MIESTO
DALYSE

P. J. RIDIKAS

3254 So. HALSTED STREET

Tel. Yards 7-1911

BUTKUS - VASAITIS

1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill.

Tel.: OLYmpic 2-1003

PETRAS BIELIŪNAS

4348 So. CALIFORNIA AVE.

Tel.: LAFayette 3-3572

GEORGE F. RUDMINAS

3319 So. LITUANICA AVE.

Tel.: Yards 7-1138-1134

STEPONAS C. LACK IR SŪNUS

(LACKAWICZ)

2424 WEST 69th STREET

REpublic 7-1211

11028 SOUTHWEST HIGHWAY, Palos Hills, Ill. 974-4416

PHILLIPS - LABANAUSKAS

3307 So. LITUANICA AVE.

Tel.: Yards 7-3401

Pensininkai ir sveikatos knyga

Pasirodžius spaudoje užuominių apie sveikatos knygos reikalingumą ir jos išleidimą, Lietuvos pensininkų S-ga in cėpore šiam reikalui pritaria ir pagal galimybę pažadėjo išleisti parremti.

Tai sąjungos pirmininko St. Vanagūno pasakytos mintys įvykusiame pasikalbėjime su spaudos darbuotojais, kurias parafrazuojant, visais atžvilgiais parodytas tėviškas rūpinimasis pensininkų geresne buvimu. Toks sąjungos vadovybės pritarimas mediciniškos knygos išleidimui savaime suprantama kaip viena iš pagrindinių priemonių sveikatos žinių apimtyje, kas senesnio amžiaus žmonėms — pensininkams būtų nepaprastai naudinga.

Tenka pasakyti, ir tuo pačiu pasidžiaugti, kad sąjungos pirmininkas per sūnų dr. Vanagūną yra padaręs pradinį žingsnį, kuri

galima pavadinti "Rezoliucijos Nr. 1" įnešimu, kaip šiais laikais toks įnešimas laikomas dideliu laimėjimu, suvažiavimui svarstyti minėtos knygos klausimą. Čia jau tikrai gražu ir prasminga, kad pensininkai savo patarimais, geru darbu, ypatingai moraliniu atžvilgiu, prisideda prie naudingų kultūrinių darbų.

Dabar belieka tik tikėtis, kad būsimas Pasaulio Lietuvių Gydytojų suvažiavimas rugsėjo 5-6 dienomis atkreips reikiamą dėmesį ir priims nutarimą išleisti sveikatos knygą, kuri yra Lietuviškai visuomenei labai reikalinga ir visiškai nekantriai jos laukia.

Gi tuo pačiu, nekalbant apie padarytą didelį kultūrinį įnašą knygų leidime, Pasaulio Lietuvių Gydytojų S-ga pasistatys sau gražų nenykstantį paminklą.

J. Tūjūnas

TRUMPAI

— Dėkui dr. Juozui Tautvilai, Gary, Ind., už vertingą bendradarbiavimą ir už nuolatinę paramą. Dėkui už dabar atsiųstą \$10 auką.

— Pedagoginis lituanistinis institutas registruos studentus ir pradės studijas rugsėjo 12 d. 9 val. Jaunimo centre.

— Lietuvos Respublikos Lygos metinė išvyka bus Kazio ir Vlodo Skripkų sodyboje rugpjūčio 30 d., Lockport, Ill.

— Vedėja Danutė Doveinienė pranešė, kad Detroito Žiburio lituanistinėje mokykloje mokslo metai prasidės rugsėjo 12 dieną 9 val. ryto Dievo Apvaizdos parapijos patalpose. Taip pat bus silpnai mokančių lietuvių klasių ir vaikų darželių.

— St. Butkaus Saulių klubas Detroito paskyrė Naujienoms \$20 auką ir jį atsiųs per mūsų korespondentą A. Sukauską. Dėkui valdybai ir nariams.

VYTAUTO DIDŽIOJO SAULIŲ RINKTINĖJE

Vytauto Didžiojo Saulių rinktinės tautinių šokių grupė "Vytis" yra pagarsėjusi gražių tautinių šokių atlikimu. Š. m. rugsėjo 4 dieną — penktadienį, 12 val. po

pict Daley Center Plazoje (Dearborn ir Washington) atliks puikią tautinių šokių programą. VYTIS jau yra dalyvavusi visoje eilėje pasirodymų ne tik Chicagoje, bet ir Rockforde, Springfilde, Detroito bei kitur. Vyčiai vadovauja Smieliauskaitė — Atkinson. I šį Vyties pasirodymą kviečiami visi atvykti ir pasidžiaugti puikiai išpildomais tautiniais šokiais.

Lietuvos tautinės šventės — Rugsėjo 8 dienos minėjimas rugsėjo 6 d. 10 val. ryte. Brighton Parko bažnyčioje bus pamaldos. Uniformuoti šauliai su savo vėliava dalyvauja pamaldose, o 12.30 val. rinktinės namuose įvyks minėjimas. Kviečiama ir visuomenė.

Rugsėjo 7 d. uniformuoti šauliai ir šaulės su vėliavomis vyks į Lemontą dalyvauti miestelio šventėse.

Rugsėjo 12 d. Vytauto Didžiojo Saulių rinktinės namuose įvyks rinktinės rudeninis pareigimas. Bus ir vašės, ir prie geros muzikos šokiai. Kviečiami visi. Pradžią 7 val. vakare.

P. Venclova

IŠ PAVERGTO LIETUVOS KRYŽIAI Į UZDARAS PATALPAS

Kėdainių rajono vadovai atsiliepė į pil. A. Urbšio pasiūlymą kaip apsaugoti liaudies skulptoriaus V. Svirskio kūrybos palikimą "Literatūra ir Menas" (1981. IV. 25) rašo:

Kėdainių rajone yra 25 respublikinės reikšmės dailės paminklai — V. Svirskio kryžiai. Jie stovi sodybose, pakelėse, kapinėse, 12 perkelta į Kėdainių kraštotyros muziejaus parodų salę. Vienas konservuotas, kiti nuvalyti, sustiprinti mediena, paruoštos kaimo, Urbelio sodyboje, kryžius konservuotas ir paliktas vietoje. Šiais metais bus

konservuotas kryžius Naujuose Lažuose, Grinveičiaus sodyboje. Šeši V. Svirskio kryžiai perkelti į Vilnių, LTSR valstybinį dailės muziejų.

Paminklų konservavimo institutas ruošia projektinę dokumentaciją vietinės reikšmės istorijos paminklo, Sv. Juozapo bažnyčios, restauracijai, kuri prasidės 1982 metais. Nuo 1986 m. šioje bažnyčioje numatoma eksponuoti V. Svirskio kryžius ir rengti rajono liaudies meistrų parodas.

Likusias V. Svirskio kryžius, pagaminius jų kopijas, iš sodybų numatyta perkelti į uždaras patalpas

PAMINKLAS V. MYKOLAIČIUI PUTINUI

Kačerginėje, prie namo, kuriame nuo 1961 m. gyveno ir 1967 m. birželio 7 d. mirė lietuvių literatūros klasikas, prof. Vincas Mykolas Putinas, pastatytas skulptoriaus Broniaus Zalėno pagamintas paminklas. Paminklo atidarymo dieną, i Kačerginėje buvo atvažiuoję velionės artimieji.

(Iš Europos Lietuvio)

"LIUCIJA"

Miko Šileikio apsakymų knyga "Liucija" jau atspausdinta. Autorius pavaizduoja lietuvių gyvenimą nuo XX šimtmečio pradžios iki II Pasaulinio karo. 22 ilgesni ir trumpesni apsakymai, 184 psl. Kaina \$5. Gaunama "Naujienose" ir pas aučių: 6729 So. Campbell Ave., Chicago, IL 60629.

MISCELLANEOUS Įvairūs Dalykai

GOLDEN 80's AUTO BODY SHOP
Complete Expert Auto Repair
Body - Fender - Painting
Mechanical
3718 N. Elston, Chicago
Ph. 267-2004

JT Professional Painting
Quality Work at Reasonable Prices
Homes, Hospitals, Restaurants,
Office Buildings
Look in the Yellow Pages
588-6266

J. AUTO CONSTRUCTION
Expert Body & Fender Repair
New Location: 4149 W. North Ave.
Free Estimates.
384-5371

THE SECOND TIME AROUND
THRIFT STORE, 3047 N. Sheffield.
Clothing - Furniture - Misc.
Open 6 days - 11:45 a.m. to 8 p.m.
Closed Wednesday.
Donations Accepted.
929-4975

DURACLEAN
Rugs, Carpets, Upholstery Dura-cleaned! Done by Hand Right in Your Home! No Scrubbing, No Soaking. (Use again same day).
City Wide & Suburbs
Call 388-9263

B & W AUTO CENTER
Our Auto Doctors are on duty 7 Days a Week, 8 a.m. to 10 p.m.
Specialize in Electric Shortage Repairs, Complete Auto Cleaning - Hand Car Wash. Reasonable Prices.
Ms. Dorothy Covington, Mgr.
5219 W. Lake Street, 921-6285-6286

CASTAWAY TRAVEL SERVICE
Planning a Cruise, Vacation or Business Trip? We Call Does All.
Services Free
1106 W. 35th St.
In the District National Bank.
Please Call 523-7373

ADDISON CARPETS & TILES, INC.
We Do Carpet, Tiles, Linoleum. Sales, Repairs, Installation and Cleaning.
Lowest Price - 2 Rooms Cleaned, 3rd FREE!
545-7827 - 733-2906

Athenian Body Shop Inc.
WE SPECIALIZE IN AUTOBODY REPAIR & PAINTING. Foreign - Amer. Factory & Color Matching. Towing, Rust Proofing.
728-7860
2206 W. Lawrence, Chicago

INO'S HAMBURGERS, TACOS & BURRITOS
Hrs. Mon.-Tues.-Wed.-Thurs. & Sun. - 10 a.m. to 2 a.m.
Fri. & Sat. 10 a.m. to 4 a.m.
Tasty Tacos & Burritos. Call ahead for carry-outs. Two Locations:
1856 W. 35th St. - 254-9676
3601 W. 26th St. - 542-4080

A COSMOPOLITAN DRIVER TRAINING SCHOOL
PROFESSIONAL FULL-TIME INSTRUCTORS
Nervous People - Senior Citizens - Our Specialty.
CALL TODAY!
START TODAY!
Chicago & Suburban
Phone: 685-3344

A-1 TEXACO

• TRANSMISSIONS • AIR CONDITIONING
Installation & Service - Foreign & Domestic Cars
WE DO A COMPLETE CAR SERVICE
Ask about our free Towing

Bring This Ad and Get \$5.00 Discount on Any Major Work
436-5728 5301 S. Kedzie Chicago

BUDGET SEWER AND PLUMBING

ANY RODDING AND DRAINING - \$30.

If not open - no charge.

CALL 656-8387

T & F SEWERAGE & PLUMBING. Rod any drain line for \$25. If not open, no charge. We install flood controls: pumps and valves. We install complete bathrooms and basements.
523-1962

BROMPTON BODY SHOP, INC.
Professional Body and Fender Work. Mechanical Work. Reasonable Price.
3532 N. Halsted, Chicago
Phone: 525-7117

COMPLETE CARPENTRY & ROOFING
COMPLETE REMODELING INTERIOR & EXTERIOR. Reasonable Rates. Free Ests.
Call BILL: 883-1903

WANTED! ORIENTAL RUGS
WE PAY TOP PRICE FOR USED ORIENTAL RUGS, ANY SIZE OR CONDITION.
Call anytime: 262-0797

RANDY, DAVID, GENTRY, MARVIN, INC.
We Do Odd Jobs. Inside-Outside Painting, Landscaping, Black Dirt. Reasonable Prices.
758-0371

BUTLER DRYWALL & PAINTING CO.
Residential-Commercial-Industrial Hanging & Taping - Licensed - Insured - Free Estimates
Call: 776-7900

JOSEPH REMODELING & CONSTRUCTION CO.
Painting, Carpentry, Cement, Sewer Rodding, Window washing, Interior Decorating.
JOSEPH MARTINEZ
Gen. Contractor
348-4895

REIKALINGOS Slot Machines
bet kokio būklės, arba įsios daly. Taip pat reikalingos WURLITZER JUKE BOXES. Gerai sumokėsime. Skambinti angliskai (312) 985-2742

SUPER HOME MAINTENANCE
PAINTING, GUTTERS, WINDOWS WASHING, CARPENTRY. Free Estimate. Insured. Reasonable Price.
Call: 334-5990

RAINBOW SEWER SERVICE
Complete Catch Basin Service Installed, Rebuilt, Repaired, Relined. Cleaned. Old Sewer Pipe Replaced. Flood Control Installed. Rodding Service. Hand Rod or Power Rod. Free Estimate on Any Job. Call Ray 25th & Central Park - 581-4549

MTW ROOFING
Low Rates, Free Estimates Fully Insured Guaranteed Work.
532-2999

WIERCHY JAKE'S RESTAURANT & LOUNGE
Good Polish & American Food Entertainment: Sat. & Sun. Banquet Hall Available Open 11:30 A.M. Till 2 P.M., Sun. Till 3 P.M. Closed Mon. 342-2360

A.N.L. CONCRETE
We Do All Type Concrete Work. Patios, Walks, Driveways, Garages, Steps. Licensed & bonded - Reasonable prices - Free estimates.
286-4934 or 637-7340

REAL ESTATE

Manai, Zemė - Pardavimui
REAL ESTATE FOR SALE

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMIN IR ŽEMAIS NUOSIMČIAIS MENESINIAIS ISSIMOKEJIMAI DEL VISU INFORMACIJU KREIPTIS I:

MUTUAL FEDERAL SAVINGS
PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas

2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Tel. 847

BUTŲ NUOMAVIMAS

• NAMŲ PIRKIMAS • PARDAVIMAS • VALDYM • NOTARIATAS • VERTIMAI.

VISŲ RŪSIŲ DRAUDIMO AGENTŪRA

J. BACEVIČIUS - BELL REALTY

INCOME TAX SERVICE

6529 So. Kedzie Ave. - 778-2233

Arti 73-čios ir Campbell, 2 butų medinis, didelis kiemas. Tik \$38,500.

Marquette Parko apylinkėje liuksusinis 12 butų. Parduotas.

Arti 69-tos ir Rockwell mūrinis, 2 butų. Parduotas.

Brighton Parke mūrinis - 3 butai ir krautuvė. Parduotas.

Dar turime pirkėjų ir gerų namų investavimui.

Skambinti tel. 436-7878

ŠIMAITIS REALTY

2951 West 63rd Street

Notary Public

Insurance, Income Tax

Pirkite senoviškai

• 2 butų mūrinis namas, naujas stogas ir porčiai. Modernūs radiatoriai, gazo šildymas. Marquette Parke. Sena kaina \$52,000

• 4 butų mūrinis, apie \$9,000 nuomos. Atskiri gazo šildymai. 2 sklypai, 2 garažai. Brighton Parke. \$57,700.

• Statybai gražus sklypas Marquette Parke.

VALDIS REALTY

2644 W. 69th St.

(Lithuanian Plaza Ct.)

737-7200 arba 737-8534

Prašom palikti savo telefono numerį automatiname aparate.

We'll help you make the right move.

JEI GALVOJATE

PIRKTI AR PARDOUTI, pasimoti ar apdrausti savo nuosavybę Chicagoje ar bet kur Amerikoje, prašome skambinti ar užėiti į mūsų įstaigą.

Mes visuomet pasiruošę jums patarnauti.

Mes priklausome MLS ir turime kompiuterį.

Virš 500-tai namų pasirinkimų.

BUDRAITIS REALTY CO.

6600 S. Pulaski Road

Tel. 767-0600

RENTING IN GENERAL

Nuomos

DIRBANCIAM VYRUI ar pensininkui išnuomojamas beismantis kambarys su visais patogumais. Galės pasigaminti maistą.
6947 S. Washtenaw Ave.

ISNUOMOJAMAS 6 kambarių butas pirmame aukšte, naujai dekoruotas. Pageidauja be vaikų, be gyvulių.
4429 S. Mozart St., tel. 847-2624

PIRKTI JAV TAUPYMŲ BONUS

6 - Naujienos, Chicago, Ill. - Sat.-Monday, August 29-31,

ELEKTROS ĮRENGIMŲ PATAISYMAI
Turtu Chicago miesto la Dirbu ir užmiesčiuose, g garantuoti ir sąžiningi KLAUDIUS PUMPUT 4514 S. Talman Ave. Tel. 927-3559

D E M E S I O
62-80 METŲ AMŽ. VAIRUO Tikrai \$120 puseiui auto Liability apdraudimas pen kams. Kreiptis: A. LAURAITIS 4645 So. ASHLAND AV Tel. 523-8775

Dengiamie ir taisomie vi šių stogus. Už darbą tuojuame ir esame apdr

ARVYDAS KIEL
6557 S. Talman Ave Chicago, IL 60629
434-9655 ar 737-

A. TVERAS
Laikrodžiai ir brangen Pardavimas ir Talsyma 2646 West 69th Street Tel. R.Epublic 7-1941

Siuntiniai į Lietuv ir kitus kraštus
P. NEDAS, 4059 Archer A Chicago, Ill. 60632. Tel. YA

M. SIMKUS
Notary Public INCOME TAX SERVICE 4255 S. Maplewood. Tel. 25 Taip pat daromi vertimai, gi škievietim, pildomi pilietinė tymai ir kitoki blankai.

HOMEOWNERS POLI
P. Zapolis, Agent 3208 1/2 W. 95th St. Everg. Park, Ill. 40642 - 424-6654
State Farm Fire and Casualty Com

ADVOKATŲ DRAUGIA
V. BYLAITIS ir V. BRIZ 2458 W. 69th St. Darbo val.: nuo 9 rto iki 7 Seštadieniais nuo 9 iki 12 arba pagal susitarimą. Telefonuoti 778-8000

Advokatas
GINTARAS P. ČEPEN
Darbo valandos: nuo 9 val. iki 6 val. vak. Seštadienį n 9 val. rto iki 12 val. d. Ir pagal susitarimą. Tel. 776-5162 arba 776-5 2649 West 63rd Street Chicago, Ill. 60629

JOHN GIBAITIS
Advokatu įstaiga 6247 S. Kedzie Ave. (312) 776-8700

ANDROMEDA SMORGASBORD
Polish ALL You can Eat! American
Our Specialties: Pierogi, Golumki, & Stuffed Cabbage
Newly Opened
LUNCH... \$3.75
DINNER... \$3.95
OPEN 7 DAYS WK
SAT. & SUN... \$4.75
OPEN DAILY 10AM-10PM
EVERY DAY A GREAT NEW MENU
3757 North Cicero
725-2828 10-10

Ilgametis patyrimas — sąžiningas darbas
Jei ruošiatės keliauti — kreipkitės į Lietuvos Įstaigą:
American Travel Service Bureau
9727 S. Western Ave., Chicago, Ill. 60643
Telef. 312 238-2787

• Nemokamas patarnavimas užskaitant lėktuvų, traukinių, laivų kelio nių (cruises), viešbučių ir automobilių nuomavimo rezervacijas; Parduoda me kelionių draudimus; Organizuoja keliones į Lietuvą ir kitus kraštus Sudaroma išskirtinai geriausių apsilankymui Amerikoje ir teikiame info macija visais keliųnių reikalais.

• Taupykite skridami Chartered lėktuvais, tik telama rezervuoti vietai anksto — prieš 45 - 60 dienų.